

مرکز اہل سنت و جماعت اسلامی پاکستان

حقیقت موزون

نہزانی حضرت آیت اللہ جوادی آملی، دہلی اور پاکستان کوشادہ استاد مکر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حقیقت موزون: سخنرانی حضرت آیت الله جوادی آملی در سی امین سالگرد شهادت استاد مطهری

نویسنده:

عبدالله جوادی آملی

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	حقیقت موزون (سخنرانی حضرت آیت الله جوادی آملی) در سی امین سالگرد شهادت استاد مطهری
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۰	فهرست مطالب
۱۳	مقدمه
۱۶	سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین دکتر هادی صادقی رئیس مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما
۱۶	اشاره
۱۶	تجلیل از خدمات علمی و قرآنی آیت الله جوادی
۱۷	شهید مطهری در کلام آیت الله جوادی آملی
۱۸	ویژگی های آیت الله جوادی آملی
۱۸	خاطره استاد
۲۰	سخنرانی مهندس سیدعزت الله ضرغامی ریاست محترم سازمان صدا و سیما
۲۰	اشاره
۲۱	وظیفه رسانه نسبت به مخاطب و اندیشمندان
۲۲	آیت الله جوادی آملی شخصیت طراز جمهوری اسلامی و رسانه ملی
۲۴	جامعیت علمی و سوابق مبارزاتی آیت الله جوادی
۲۶	حضور ارزشمند آیت الله جوادی در رسانه
۲۸	سخنرانی آیت الله جوادی آملی در سی امین سالگرد شهادت استاد شهید آیت الله مطهری رحمه الله
۲۸	اشاره
۲۹	حکمت مطهر، حکمت دانشوری
۲۹	علوم سه گانه
۲۹	جوامع العلم «علم فقه»
۳۱	شهید مطهری جامع علوم سه گانه

۳۱	شهید مطهری مالک علم
۳۴	چیستی آزاداندیشی
۳۵	علم الوراثة
۳۷	حقیقت وزن و موزون
۳۸	خودکفایی در توزین
۴۰	کانال حق
۴۱	امور مهلك و مستهلک
۴۲	خاتمه کلام
۴۴	درباره مرکز

حقیقت موزون (سخنرانی حضرت آیت الله جوادی آملی) در سی امین سالگرد شهادت استاد مطهری

مشخصات کتاب

سرشناسه: جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۱۲ -

عنوان و نام پدیدآور: حقیقت موزون: سخنرانی حضرت آیت الله جوادی آملی در سی امین سالگرد شهادت استاد مطهری / تهیه کننده مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما.

مشخصات نشر: قم: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران □ مرکز پژوهش های اسلامی، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: [۲] □ ۲۷ص □ [۸]ص. تصویر: مصور(رنگی) □ عکس؛ ۱۱×۲۰/۵ س م.

فروست: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما؛ ۱۴۵۸.

شابک: ۶۰۰۰ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۱۰۲-۶

یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.

موضوع: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸.

موضوع: جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۱۲ -

موضوع: مجتهدان و علما -- ایران

شناسه افزوده: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهش های اسلامی

رده بندی کنگره: BP۲۳۳/۷ م/۶ ج ۹ ۱۳۸۸

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی: ۱۸۸۴۵۳۷

ص: ۱

اشاره

ص: ۳

حقیقت موزون

کد: ۱۴۵۸

تهیه کننده و ناشر: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

طراح جلد: حمید حاجی رمضانعلی

نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۶۰۰۰ ریال

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

تلفن: ۲۹۱۹۶۷۰ _ ۰۲۵۱ دورنگار : ۲۹۱۵۵۱۰

تهران: جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیرزمین

تلفن: ۲۲۰۱۴۷۳۸ / ۲۲۱۶۴۹۹۷ نمابر:

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۱۰۲-۶ / ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۱۰۲-۶ ISBN:

فهرست مطالب

فهرست مطالب ۴

مقدمه ۶

سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین دکتر هادی صادقی ۹

رئیس مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما ۹

تجلیل از خدمات علمی و قرآنی آیت الله جوادی ۹

شهید مطهری در کلام آیت الله جوادی آملی ۱۰

اهل حمد نه اهل حال ۱۰

قلم حر و آزاد مطهری ۱۰

ویژگی های آیت الله جوادی آملی ۱۱

خاطره استاد ۱۱

سخنرانی مهندس سیدعزت الله ضرغامی ۱۳

ریاست محترم سازمان صدا و سیما ۱۳

وظیفه رسانه نسبت به مخاطب و اندیشمندان ۱۴

آیت الله جوادی آملی شخصیت طراز جمهوری اسلامی و رسانه ملی ۱۵

جامعیت علمی و سوابق مبارزاتی آیت الله جوادی ۱۷

حضور ارزشمند آیت الله جوادی در رسانه ۱۹

سخنرانی آیت الله جوادی آملی ۲۱

در سی امین سالگرد شهادت استاد شهید آیت الله مطهری (ره) ۲۱

حکمت مطهر، حکمت دانشوری ۲۲

علوم سه گانه ۲۲

جوامع العلم «علم فقه» ۲۲

ص: ۵

شهید مطهری جامع علوم سه گانه ۲۴

شهید مطهری مالک علم ۲۴

چیستی آزاداندیشی ۲۷

علم الوراثة ۲۸

حقیقت وزن و موزون ۳۰

خود کفایی در توزین ۳۱

کانال حق ۳۳

امور مهلك و مستهلك ۳۴

خاتمه کلام ۳۵

چنانکه در بیانیه مأموریت سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران تصریح شده است، این سازمان باید به «مدیریت و هدایت فرهنگ افکار عمومی جامعه» پردازد. بر همین اساس، اهداف کلان متعددی برای این سازمان پیش بینی شده است که از آن جمله می توان به این موارد اشاره کرد:

۱. تعمیق و ارتقای «معرفت و ایمان روشن بینانه»، «اخلاق فاضله» و «رفتار دینی خالصانه» آحاد جامعه و حفظ و اعتلای «فرهنگ و هویت ایرانی اسلامی»؛

۲. ریشه دار کردن شناخت و باور عمومی به «ارزش ها و بنیان های فکری انقلاب و نظام اسلامی» و «ولایت فقیه»؛

۳. مصونیت بخشیدن به اذهان عمومی جامعه در قبال تأثیرپذیری از موج مخرب «تهاجم فرهنگی» و فکری بیگانه به ویژه «سکولاریزم» «گرایش های الحادی و مادی» و فرهنگ «لیبرالیزم غربی».

بی تردید، تحقق این اهداف بدون ارتباط پیوسته با مراکز علمی و پژوهشی حوزوی و بهره گیری از توان علما و اندیشمندان حوزه های علمیه امکان پذیر نیست. بر همین اساس بود که رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه ای _ دامت برکاته _ در حکم انتصاب آقای دکتر علی لاریجانی به سمت ریاست سازمان صدا و سیما (در تاریخ ۲۴/۱۱/۱۳۷۲) بر ضرورت همکاری «متین و سنجیده» صدا و سیما با

حوزه های علمیه برای رسیدن به «کیفیت، عمق و والایی» لازم در طرح مباحث اسلامی تأکید کرده و فرمودند:

در مباحث اسلامی به کیفیت و عمق و والایی مطالب توجه شود و از طرح مطالب ضعیف و آمیخته به اوهام و سلايق شخصی پرهیز گردد و برای برآمدن این مقصود، همکاری متین و سنجیده ای با حوزه های علمیه و علمای دین به خصوص فضلا و علمای عالی مقام حوزه مبارکه قم، برقرار گردد.

در پی این رهنمود مقام معظم رهبری، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما در پاییز ۱۳۷۴ به عنوان حلقه پیوند صدا و سیما و حوزه علمیه قم تأسیس شد.

در پرتو عنایت الهی و به لطف یاری مراجع عظام تقلید، فقهای عظیم الشان، علمای فرزانه و عموم فضلا و فرهیختگان حوزوی ارتباط گسترده ای میان صدا و سیما و حوزه های علمیه برقرار شده است. اکنون بیشتر شبکه های صدا و سیما به تناسب مأموریت و مخاطبان خود، از وجود گنجینه های ارزشمند حوزه علمیه در زمینه تفسیر و علوم قرآنی، کلام و عقاید شیعی، فقه و احکام شرعی، اخلاق و تربیت اسلامی، تاریخ اسلام و مانند آن بهره می گیرند.

به یقین، ادامه یافتن این همکاری و ارتباط، به تعامل شایسته مدیران و برنامه سازان رسانه ملی با علما و اندیشمندان حوزه و ارج نهادن به خدمات علمی خالصانه آنها بستگی دارد. اقدام ارزشمند ریاست محترم سازمان صدا و سیما در قدردانی از خدمات علمی بزرگانی چون فقیه و مفسر عالی قدر، حضرت آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی _ دامت برکاته _ (در ۱۳۸۷/۸/۱۱) و فقیه متأله و مفسر گران قدر، حضرت آیت الله جوادی آملی _ دامت برکاته _ (در فروردین ۱۳۸۸) را در همین راستا می توان تبیین و تفسیر کرد.

امیدواریم با همکاری گسترده و نهادینه دانشوران فرزانه حوزه های علمیه با صدا و سیما جمهوری اسلامی، شاهد ارتقا و اعتلای بیش از پیش اندیشه دینی در جامعه اسلامی ایران باشیم.

کتاب حاضر، مجموعه سخنرانی های بیان شده در مراسم تجلیل از خدمات علمی و قرآنی مفسر فرزانه قرآن کریم، حضرت آیت الله عبدالله جوادی آملی را دربرمی گیرد. این سخنرانی هم زمان با مراسم باشکوه سی امین سالگرد شهادت استاد شهید مرتضی مطهری در جمع مسئولان صدا و سیما، استادان و نخبگان حوزوی و دانشگاهی ایراد شده است.

و من الله التوفیق

مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین دکتر هادی صادقی رئیس مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

اشاره

سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین دکتر هادی صادقی رئیس مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوه والسلام على سيدنا و نبينا محمد و اهل بيته الاطيين الاطهرين.

ابتدا ميلاد مبارك عقيله بنى هاشم زينب كبرى را خدمت همه عزيزان تبريك عرض مى كنم. همچنين قبل از آغاز مراسم جا دارد كه در سى امين سالگرد شهادت شهيد بزرگوار انقلاب، معلم انقلاب حضرت آيت الله مطهرى و در چهلم وفات همسر امام راحل رحمه الله و نيز چهلم روحانى فاضل و برجسته اى از خطه قم، فردى مجاهد و وارسته كه آراسته به صفات نيك اخلاقى بود، هم اهل جهاد با قلم، با بيان و با قدم در جبهه ها و در شهر، در جبهه، در همه جا اهل جهاد اكبر و جهاد اصغر بود، مرحوم حجت الاسلام ايرانى رحمه الله ياد و خاطره اين سه بزرگوار را گرامى بداريم.

تجلیل از خدمات علمی و قرآنی آیت الله جوادی

تجلیل از خدمات علمی و قرآنی آیت الله جوادی

این مراسم در سى امين سالگشت شهادت شهيد بزرگوار حضرت آيت الله مطهرى براى تجليل از خدمات علمى و قرآنى يك عالم وارسته اى كه

همچون شهید مطهری به صفات نیک آراسته هست و زبان ما اینک محذور دارد از اینکه مطلب زیادی در این باب بگوییم برگزار می شود. و این جلسه دوستانی که خدمتشان هستیم علمای بزرگواری که در جلسه شرف حضور دارند مسئولان محترم استان و استاندار محترم رئیس شورای شهر تهران و قم همچنین مسئولان محترم سازمان و ریاست محترم سازمان جناب مهندس ضرغامی، معاونان محترمشان، مدیران محترم و مشاوران محترمشان از تهران به قم تشریف آورده اند به قصد رسیدن به خدمت استاد و در این جلسه از محضرشان بهره مند شوند، همه ما قصد داریم مستمع فرمایشات ایشان باشیم.

شهید مطهری در کلام آیت الله جوادی آملی

شهید مطهری در کلام آیت الله جوادی آملی

من چند کلمه ای از حضرت آیت الله جوادی آملی درباره شهید مطهری که در سال های گذشته مطرح کرده اند، عرض خواهم کرد. ایشان فرموده است:

اهل حمد نه اهل حال

ایشان اهل حمد بود نه اهل حال. مشغول به حمد بود. روزی های حلال داشت که خداوند به او داده. این دانش و آفری که خداوند به او داده او عمرش را به حمد گذراند. علم فروشی نکرد. حمد آن بود که این نعمت را به جا صرف کرد، آثار الهی را به جا صرف و منتشر کرد، هرگز علم فروش نبود و دلباخته به علم نبود، علم را کالا نمی دانست، علم به او نور داد، او مطاع فروشی نکرد و در تمام رویداد های سیاسی سخت کوش، صبور و بردبار بود.

قلم حر و آزاد مطهری

همچنین فرمودند: محرر خوبی بود. بعد مقایسه فرمودند با خواجه نصیر طوسی. ایشان هم محرر بزرگی بوده است، قلم حر و آزادی داشته است،

هم فہمیش با وہم مخلوط نبود. عقل علمی اش و عقل عملی اش هر دو آزاد بودند. عقل عملی اش با آز و هوس مخلوط نبود. لذا قلمش حر و آزاد بود و به همین دلیل توانست محرر باشد.

صاحب قول سدید همچنین فرمودند: دارای قول سدید بود، مصداق آن آیه شریفه بودند. همچنین فرموده اند: جامع مشترک شہادت و معرفت و نیز علمہ شدید القوا، یعنی اساتید خیلی بزرگواری داشتند کہ خیلی قوی پنجه بودند در علم همچون امام راحل رضوان خدا بر او و همچون علامہ طباطبایی بود و نیز شرح صدر داشتند و نکته دیگر اینکه خدا به ایشان توفیق داد کہ رابط قدیم و جدید شوند، دانشگاه و فیضیہ را به ہم متصل کنند و البتہ ویژگی های این شہید بزرگواری خیلی زیاد هست و در بیان ایشان ہم زیاد هست. من بعضی از آنها را عرض کردم.

ویژگی های آیت الله جوادی آملی

ویژگی های آیت الله جوادی آملی

من یک سؤال دارم آیا این ویژگی ها در خود ایشان (حضرت آیت الله جوادی آملی) وجود ندارد؟ من گمان می کنم همه شما با من در جواب مثبت هم نظر باشید. قرار نیست در محضر یک عالم جسارت کنم و تعریف کنم زیرا می دانم روح لطیفشان آزرده می شود، فقط به عنوان شاگردی کہ از محضر ایشان اندکی تلمذ کردیم وظیفه شاگردی را می خواهیم به جا بیاوریم.

علی (ع) فرمود: «من وقرّ عالما فقد وقرّ ربّه؛ هر کس عالمی را تکریم و توقیر نماید و بزرگ بدارد پروردگار خویش را بزرگ داشته است.» این البتہ به دو معنا [ست] کہ دیگر ما را عفو بفرماید.

خاطره استاد

خاطره استاد

یک نکته هم از خاطرات ایشان عرض کنم. ایشان در کتاب مهر استاد کہ زندگی نامہ خود ایشان است، این چنین می فرمایند: «ذات اقدس الہی

هرگز در ذهن ما تصورات دنیایی آینده را ترسیم نمی کرد. خدا را شکر می کنیم که جز درس و بحث چیزی در ذهن ما نبود و درس نمی خواندیم که مثلاً به فلان سمت برسیم. از این رو ذات اقدس الهی احسان های فراوان به ما کرد.» این هم از صفات نیک این بزرگوار است که از خداوند بزرگ با کلمات همراه با تسبیح یاد می کنند با تقدیس یاد می کنند.

والسلام علیکم ورحمه الله و برکاته

سخنرانی مهندس سیدعزت الله ضرغامی ریاست محترم سازمان صدا و سیما

اشاره

سخنرانی مهندس سیدعزت الله ضرغامی ریاست محترم سازمان صدا و سیما

)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا- كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَضْيُأُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذَنُ رَبُّهَا. (ابراهيم:

۲۴)

ميلاد با سعادت بانوی بزرگ کربلا، زینب کبری(س) را خدمت همه سروران و عزیزان حاضر در مجلس، به ویژه به خواهران و بانوان عزیز تبریک و تهنیت عرض می کنم. یاد و خاطره استاد و معلم شهید انقلاب آیت الله مطهری را در سی امین سال این واقعه تلخ گرامی می داریم. ابتدا از محضر آیت الله جوادی آملی به دلیل اینکه نهایتاً اجازه برگزاری این جلسه را به ما داده اند، صمیمانه تشکر می کنم.

و از همه شما سروران عزیز، علمای بزرگوار، طلاب و فضلاء ارجمند، مسئولان مختلف اجرایی و اداری قم و تهران، استنادار محترم و

عزیزان رسانه ملی از تهران و قم و جاهای دیگر که در این جلسه حضور دارند، صمیمانه تشکر و سپاس گزاری می کنم.

می گویند وقتی بزرگی بر جمعی وارد می شود و اگر قرار باشد از طرف آن جمع تقدیر و قدرشناسی عرض بشود محضر او، معمولاً رسم است، دیده‌اید، در سفرهایی که انجام می شود، یک کودک خردسالی را به نمایندگی از بقیه انتخاب می کنند و یک شاخه گلی به دست او می دهند تا به هر حال این کودک خردسال پیشاپیش بیاید و از طرف بقیه عرض خیر مقدم کند و قدردانی کند. واقعاً جایگاه خودم را در انجام مسئولیتی که امشب بر عهده دارم و خیلی کوتاه سعی می کنم مصدع اوقات شوم از همین منظر است.

وظیفه رسانه نسبت به مخاطب و اندیشمندان

وظیفه رسانه نسبت به مخاطب و اندیشمندان

جامعیت شخصیت ارزشمند حضرت آیت الله جوادی آملی به گونه ای است که در هر بخش و هر بعد آن اندیشمندان و صاحب نظران و علمای آگاه به موضوع بایستی ساعت ها و جلسات و در نشست های مختلف سخنرانی کنند تا بخشی از شخصیت ایشان را بتوانند بازگو کنند. اما اینکه ما جسارت کردیم و به ایشان اصرار کردیم و به خودمان حق دادیم که اصرار کنیم، چنین جلسه ای را تشکیل بدهیم و من یقین دارم امشب در این ساعت به ایشان خیلی سخت خواهد گذشت، به خاطر روح لطیفی که دارند و دوری می کنند از این گونه جلساتی که بخواهد بخشی از آن به ایشان برگردد و در مورد ایشان صحبت بشود، به خاطر این است ما نسبت به مردم یک وظیفه ای داریم. اینجا اقتضا، اقتضای ملی است. رسانه ای که میلیون ها نفر در داخل و خارج کشور، در همه طبقات و سطوح با این رسانه مرتبط هستند و این را وظیفه خودمان می دانیم که از طرف مخاطبین

مراتب سپاس‌گزاری و تقدیر خودمان را به خاطر همکاری‌های صمیمانه و متواضعانه، در طول سی سال پس از پیروزی انقلاب در محضرشان عرض کنیم. به همین دلیل جسارت کردیم و اصرار کردیم بر تشکیل یک چنین جلسه‌ای. البته باز هم طرفند خودمان را داشتیم، به انگیزه سی امین سالگرد شهادت شهید مطهری قرار شد به محضرشان برسیم و از فرمایشاتشان استفاده کنیم و در کنارش هم این وظیفه‌ای که مدت‌ها پیگیری می‌کردیم و موفق نمی‌شدیم و جا دارد در کنار اسامی که در این جمع نامشان برده شده و یاد و خاطره‌شان گرامی داشته شد. من در این جمع یاد کنم از قائم مقام فقید سازمان صدا و سیما مرحوم هنردوست که از جمله کسانی بود که مرتباً به من مراجعه می‌کرد و می‌گفت این قضیه مراسم تجلیل از آیت‌الله دیر شده و من می‌گفتم قدری صبر کنیم بالا-خره اصرار ما به نتیجه می‌رسد. امروز ایشان در میان ما نیست ولی روحشان شاهد و ناظر این جلسه است و خداوند روحش را قرین رحمت خودش بکند.

آیت‌الله جوادی آملی شخصیت طراز جمهوری اسلامی و رسانه ملی

آیت‌الله جوادی آملی شخصیت طراز جمهوری اسلامی و رسانه ملی

من این جمله را در این مجلس شریف عرض می‌کنم که اگر جمهوری اسلامی ایران حق است و برآمده از حقایق بسیار ارزشمندی چون اسلام، انقلاب و مردم است، پس صدا و سیما جمهوری اسلامی که باید در شأن و در خور این مردم بزرگوار باشد که صدها هزار شهید و بلکه در طول تاریخ نهضت‌های اسلامی و شیعی میلیون‌ها نفر در این راه به شهادت رسیدند و آرزوی برپایی چنین حکومتی داشتند حق است که

برای این صدا و این سیما و آن هم در مهم ترین بخش برنامه های آن که برنامه های معارفی است، و تبلیغ معارف و احکام نورانی اسلام عزیز است، از شخصیت ها و بزرگان استفاده شود که طراز جمهوری اسلامی و طراز رسانه ملی در وجود آنها متجلی شود و مردم بتوانند دین و معارف خود را از آن بگیرند.

شهید مرتضی مطهری در ذیل آیه ۲۴ سوره مبارکه عبس آن جایی که فرمود: «فلینظر الانسان الى طعامه»، این حدیث از معصوم (ع) نقل می فرمایند که «عجبت لمن یتفکر فی مأکوله کیف لم یتفکر فی معقوله».

ایشان می فرمایند: اگر این حق است که باید به مأکول و معقول خودمان توجه داشته باشیم و همان حساسیت که به مأکول و غذای مادی خودمان می کنیم که چیه از کجا آمده و چقدر زیبایی و طراوت و خوشمزه گی و تازگی دارد و از غذای معقول خودمان غافل می شویم. پس توجه به این نکته ضروری است که ما غذای معنوی و روحانی خودمان را از کجا می گیریم، منابع ما کجا هستند، از دست چه کسانی می گیریم، و ما در رسانه ملی مسئولیتمان در این رابطه بسیار حساس است؛ چون خارج از جلسات مقطعی و محدود برای میلیون ها نفر طالب و مشتاق و مخاطبینی که تشنه معارف اسلامی اند، وقتی ما می خواهیم معارف اسلامی را بگوییم، خوب باید از اهلش و دست اول و در طرازی که شایسته جمهوری اسلامی است، در واقع این کار را بکنیم.

خوشبختانه حضرت آیت الله جوادی آملی که بیش از ۵۰ سال وجودشان نوربخش و گرمابخش حوزه های علمیه و محافل حوزوی و دانشگاهی و علمی است، انصافاً در طول این چند دهه نهایت همکاری را متواضعانه و با آغوش باز با رسانه ملی برای این مسئولیت سنگین انجام داده اند و جا دارد

که به هر حال بعد از سی سال، فقط مراتب تشکر و تقدیر خودمان را در یک چنین جلسه ساده ای به محضرشان عرض کنیم.

جامعیت علمی و سوابق مبارزاتی آیت الله جوادی

جامعیت علمی و سوابق مبارزاتی آیت الله جوادی

البته شخصیت برجسته علمی آیت الله جوادی آملی به گونه ای است که معمولاً - بسیاری از ویژگی های دیگر ایشان مثل مبارزات سیاسی و سوابق بسیار ارزشمندی که قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در روشنگری و هدایت مردم و افشاگری علیه رژیم و دستگاه طاغوت داشتند و بارها دستگیر شدند و مورد بازجویی قرار گرفتند و آزار و اذیت فراوانی کشیدند، قبل از انقلاب و بعد از انقلاب هم در هر مسئولیتی که لازم بود برای به ثمر نشستن انقلاب از ایشان توقع می رفت، حضور بسیار پررنگی داشتند، حضورشان در خبرگان اول و دوم، حضورشان در دستگاه قضایی در سال های اول انقلاب از طرف حضرت امام رحمه الله، احکامی که داشتند، مسئولیت های محتوایی و اجرایی مهمی که داشتند، به ویژه تنظیم لوایح قضایی، به ویژه آن هم در آن دوره بسیار سختی که گروهک های مارکسیستی مرتباً حمله می کردند علیه احکام اسلامی تا نهایتاً از طرف رهبر فقید انقلاب امام راحل به عنوان شخصیت برجسته فکری و ایدئولوژیک نظام آن نامه تاریخی را برای گورباچف بردند و او را هدایت کردند و پیام امام را رساندند که در یک زمان کوتاه نتیجه آن پیام را هم دیدیم و بعدها که پیام مقام معظم رهبری که برای هزاره ادیان در نیویورک بردند و با آن صلابت قرائت کردند، در همه حوزه هایی که در کشور نیاز بوده، حضرت آیت الله جوادی آملی با تواضع و فروتنی خاص حاضر بودند.

من سال های اول انقلاب در دانشگاه ها و فعالیت های دانشجویی بودم، بارها خدمت ایشان رسیده بودیم. بعضی مواقع سه یا چهار نفر بیشتر

نبودیم. شاید ایشان آن جلسات را الان به خاطر نیاورند. چهار یا پنج نفر از یک دانشگاه می آمدیم و خدمت ایشان می رسیدیم و می گفتیم حرف داریم و می خواهیم از ایشان استفاده کنیم. بارها می شد یک ساعت تمام برای سه یا چهار دانشجو وقت می گذاشتند و حرف هایشان را دقیق می شنیدند و آنها را هدایت می کردند. هنوز که هنوز است بسیاری از رهنمودهای ایشان آویزه گوش ما هست. بعد از گذشت ۲۶ یا ۲۷ سال الان هم من دیده ام بعضی مواقع که کتاب های ایشان که بیش از ۱۰۰ مورد کتاب در مورد مهم ترین و عمیق ترین مسائل معارفی که دارند، از تفسیر قرآن، فقه و اصول و مسائل عقیدتی و نیازهای امروز که در کشور هست، من اخیراً از ایشان کتابی دیده ام که در واقع پیام های معظم له به نشست های مختلف جشنواره ها و کنگره ها، واقعاً به قول ما ها یک مانیفستی از مجموعه معارف اسلامی است در بسیاری از حوزه ها، بسیاری از موضوعات و مناسبت ها و نیازهای روز. در واقع هر کجا که نشستی بوده، همایشی بوده، ایشان بزرگواری کرده اند و پیامی داده اند مملو و مشحون از بسیاری از حقایق مسلم دین و معارف الهی است که واقعاً خود این پیام ها را کسی توریق می کند، واقعاً استفاده می کند. رهبر معظم انقلاب می فرمودند که من هر وقت درس های تفسیر قرآن ایشان را که پخش می شود، گوش می کنم، همیشه نکات جدید در ذیل آن آیات می یابم و می آموزم و خوش حالیم امروز که طراز بحث های معارفی ما آیت الله جوادی آملی است.

حضور ارزشمند آیت الله جوادی در رسانه

حضور ارزشمند آیت الله جوادی در رسانه

من آماری را که دوستانمان در سال ۸۷ اعلام کرده بوده اند از درس های مختلف ایشان در رادیو معارف و رادیو قرآن و سیمای قرآن و شبکه اول سیما و شبکه ۴ سیما و به ویژه شبکه جام جم خارج از کشور، مجموع اینها را که حساب کردند، حدود ۶۵ هزار دقیقه ایشان بزرگواری فرمودند و اجازه داده اند از درس ها و برنامه های ایشان پخش شود. حساب سرانگشتی بکنیم حدود ۱۰۰۰ ساعت و میانگین روزانه حدود ۳ ساعت از درس ها و برنامه های ایشان پخش شده است. ولی آن قدر شیرین است، آن قدر جذاب است و خوش بختانه با زحماتی که دوستان ما می کشند، در یک جدول مناسبی گسترده می کنند که در همه برنامه ها استفاده بشود و در جایگاه خودش مطرح بشود، می بینیم از نظر ما حضور ارزشمندی در شبکه ها داشته و مردم ما بهره مند شده اند و هر وقت ما به نوع خاصی خواسته ایم از درس ها و بحث های ایشان استفاده کنیم، ایشان واقعاً همکاری کردند، حتی حاضر شدند بحث های کوتاه ۶ الی ۷ دقیقه ای به هر حال سخت است این برنامه های محتوایی دیجیتال که ورودی دارد و خروجی دارد، متنی دارد، بالاخره در چنین جایگاهی باید حق مطلب ادا شود، ایشان با کمال تواضع و بزرگواری پذیرفتند. اخیراً در دهه محرم دیدید آن ۱۰ برنامه کوتاه ایشان جزء برنامه های ماندگاری شد در حوزه بحث های مرتبط با قیام حضرت امام حسین (ع). در محضر مقام معظم رهبری عرض کردم در عین کوتاهی چون در جاهای پر بیننده استفاده می شود تأثیرات خیلی زیادی دارد. خوش بختانه شخصیت های بسیار بزرگواری چون آیت الله جوادی آملی پذیرفته اند در این حوزه هم همکاری داشته باشند. بنده در یک چنین جلسه روحانی و معنوی و

مقدس در حضور همه بزرگان و ضمن عذرخواهی مجدد از جسارتی که دارم و بنده به نمایندگی از سایر همکارانم در رسانه ملی عرض می‌کنم، واقعاً از صمیم قلب و متواضعانه از همکاری‌های بزرگوارانه و خاشعانه ایشان با رسانه ملی در طول ۳۰ سال گذشته صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم. از خداوند متعال طول عمر ایشان با سلامتی کامل را خواستاریم که به مصداق آیه شریفه که تلاوت کردم با این اصل ثابت و شاخه‌ها و برگ‌هایی که در آسمان پراکنده شده انشاءالله بتوانیم سالیان متمادی از میوه و نتیجه و باری که وجود مقدس ایشان خواهند داشت ان شاءالله بتوانیم بهره‌مند شویم.

غفرالله لنا و لکم

والسلام علیکم ورحمت الله

سخنرانی آیت الله جوادی آملی در سی امین سالگرد شهادت استاد شهید آیت الله مطهری رحمه الله

اشاره

سخنرانی آیت الله جوادی آملی در سی امین سالگرد شهادت استاد شهید آیت الله مطهری رحمه الله

)

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على جميع الانبياء والمرسلين. سيما خاتمهم و افضلهم محمد و اهل بيته الاطيبين
الانجيين، سيما بقيه الله في العالمين.

بهم نتولى و من اعدائهم ننبه الى الله.

می_ لاد عقيله بنی هاشم، زینب کبری(س) را به پیشگاه ولی عصر _ ارواحنا فداه _ و عموم علاقمندان قرآن و عترت، به شما
بزرگواران حوزوی و دانشگاهی، به مسئولان محترم نظام تهنیت عرض می کنم. مقدم شما مهمانان، آیات بزرگوار، مسئولان
گران قدر، ریاست محترم صدا و سیما، استاندار محترم، بیت آیت الله العظمی گلپایگانی و سایر عزیزان را گرامی می داریم.

این محفل به مناسبت سی امین سالگرد آیت الله شهید مرتضی مطهری رحمه الله برگزار شد. مطالبی را که بزرگواران فرمودند،
کلیاتش تام و صحیح، اما تطبیقش بر شخص معین، با تحمیل همراه است. هرگز نمی شود یک کلی را با تحمیل بر یک
شخصی منطبق کرد، خود کلی باید

منطبق بشود از بالا و خود شخص مندرج بشود از پایین تا حلقه اتصالی حاصل بشود. و گرنه، نه آن انطباق و نه این اندراج، با تحمیل حاصل نمی شود.

حکمت مطهر، حکمت دانشوری

حکمت مطهر، حکمت دانشوری

ولی آنچه که مربوط به حکمت مطهر شهید مرتضی مطهری رحمه الله است و همه ما باید راهی این راه باشیم و این راه برای همه ما باز است، عبارت از این است که ما چه حوزوی باشیم، چه دانشگاهی، باید این اصول و این فصول را رعایت کنیم که، چه بخوانیم، چه جور بخوانیم و با چه دل مایه ای سفر کنیم. این سه فصل و سه اصل را مرحوم آیت الله مطهری به خوبی پشت سر گذاشت. او چون شاگرد اسلام بود و وجود مبارک پیامبر و همچنین امام صادق «علیهما آلف التحیه و الثناء» ضمن اینکه ما را به فراگیری علم و دانش دعوت کرده اند. فرمودند طلب علم فریضه است، به ما فرمودند چه بخوانید، هم گفته اند عالم بشوید، هم گفته اند چه بخوانید.

علوم سه گانه

علوم سه گانه

از رسول گرامی و از امام صادق _ علیهما آلف التحیه و الثناء _ رسیده است: «إِنَّمَا الْعِلْمُ ثَلَاثَةٌ آيَةٌ مُحْكَمَةٌ فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ وَ سُنَّةٌ قَائِمَةٌ. سه چیز علم است: آیه محکمه، فریضه عادلّه و سنت پایدار.» (۱) یک بخشی از علوم مربوط به اصول دین، به اعتقادات، به جهان بینی الهی و مانند آن است؛ یک بخشی از علوم مربوط به فقه و اصول است. یک بخشی از علوم مربوط به اخلاق است. بخش های دیگر زیر مجموعه همین سه علم مندرج است.

جوامع العلم «علم فقه»

جوامع العلم «علم فقه»

اگر علم فقه شد، همه مطالب را به همراه دارد.

وجود مبارک امیر مؤمنان علی بن ابیطالب (ع) و سایر ائمه (ع) فرمودند:

مَنْ اتَّجَرَ بِغَيْرِ فِقْهِ فَقَدْ ارْتَطَمَ فِي الرَّبَا.

اگر کسی وارد حوزه تجارت بشود ولی فقیه نباشد به دام ربا می افتد.

این سخن به عنوان تمثیل است و نه تعیین یعنی اگر کسی وارد حوزه های دیگر هم بشود و از فقه آگاه نباشد همین ارتطام به چالش و چاله را دارد. اگر درباره تجارت وارد شد، «من اتجر بغير فقه فقد ارتطم»، اگر کسی بدون آگاهی به مسائل فقهی وارد تجارت بشود، گرفتار ربا خواهد شد. می توان گفت: «من ساس بغير فقه فقد ارتطم؛ من اجتمع بغير علم فقد ارتطم.» اگر کسی وارد حوزه هنر شد به غیر فقه در چاله و چالش می افتد، وارد سیاست شد بدون فقه به گودال می رود، وارد مسائل اجتماعی شد به غیر فقه به چاله می افتد. این جزو جوامع الکلم است، مخصوص پیغمبر نیست. ائمه هم که به منزله جان پیغمبرند همین مطلب را دارند.

ابن میثم بحرانی در همان جلد اول شرح نهج البلاغه از وجود مبارک پیامبر نقل می کند که به امیر مؤمنان «علیهما آلاف التحیه والثناء» فرمود: «يا عَلِيُّ أَوْ تَيْتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ وَ لَقَدْ أَوْ تَيْتَ يَاعَلِيَّ جَوَامِعَ الْكَلِمِ وَ جَوَامِعَ الْعِلْمِ؛ ای علی! کلمات جامعه به من داده شد و به تو نیز کلمات جامعه و علم جامع داده شده است»^(۱) یعنی کلمات جامعه علم را خدا به ما داد که «انا عطیناک الکوثر» (کوثر: ۱) بر او منطبق است.

به تو علی بن ابی طالب هم داده است. کسی که دارای جوامع الکلم است. حرفش حرف گوشه ای و زاویه ای و خصوصی و فردی و گذرا و مقطعی نیست.

اگر امیر مؤمنان فرمود تجارت بی فقه با چاله و چالش همراه است، سیاست هم همین طور است، هنر هم همین طور است، صدا و سیما هم همین طور است، گویندگی همین طور است، نویسندگی همین طور است، نوازندگی همین طور است. هیچ کاری بدون فقه نخواهد بود، و گرنه خدای نکرده گودال هست و چالش هست «عقبه کؤوداً».

شهید مطهری جامع علوم سه گانه

شهید مطهری جامع علوم سه گانه

اگر دین به ما فرمود: این سه رشته علم را فرا بگیرید، مرحوم مرتضی مطهری رحمه الله بخشی از عمرش را به آیه محکمه که جهان بینی و فلسفه و کلام و علوم عقلی است، گذرانده، بخشی را به فقه و اصول گذرانده، بخشی را هم به علوم اجتماعی و اخلاقی و سایر مسائل گذرانده و لذا چون علمه (۱) شدید القوی؛ مرحوم علامه طباطبایی با یک دست میزان می نویسد با دست دیگر آموزش دینی برای بچه های مدرسه می نگارد، این کار، کار آسانی نیست. حکمای ما غالباً یک قلمه هستند، یعنی در سطح عالی چیز می نویسند. اما کسی که «مظهر عال فی دُنوه و دان فی علوه» باشد، هم المیزانی باشد، هم راهنمایان را و کودکان مدرسه را هم هدایت کند، این هنر است. آن شدید القوی این مرتضی مطهری «قدس سرهما» را تربیت کرده است که در ضمن تحلیل آن کتاب های عمیق فلسفی داستان راستان می نویسد که برای غالب نوسالان و نوجوانان سودمند است. این سه رشته را به خوبی فراگرفت. یعنی آیه محکمه را خوب خواند، فریضه عادل را خوب خواند، سنت قائمه را خوب خواند. چون که اسلام گفت عالم بشوید، یک، و گفت چه بخوانید؛ نه اینکه نگفته باشد.

شهید مطهری مالک علم

شهید مطهری مالک علم

خصوصیت دیگر شهید مرتضی مطهری این بود که او در علم همان طوری که از همان حدیث شریف «من اتجر بغير فقه» برآمد، نه مستعیر بود و نه مستأجر بود، نه مدین بود و نه مرتهن.

عالمانی که در حوزه و دانشگاه هستند بعضی اهل استعاره هستند، یعنی علم را عاریه گرفته اند. در علم استعاره ای، شخص مالک عین نیست، یک، مالک منفعت نیست، دو، فقط مالک انتفاع است. ظرف عاریه ای نه مال انسان است که بتواند بفروشد و نه در اجاره انسان است که بتواند به دیگری اجاره بدهد، از منفعتش طرفی ببندد. استعاره ضعیف تر از اجاره است چون آدم مالک عین نیست، یک، مالک منفعت نیست، دو، فقط مالک انتفاع است. برخی از مشتغلان علوم حوزوی و دانشگاهی مستعیر هستند، نه تنها مالک علم نیستند، مالک منفعت علم هم نیستند، فقط برای گفتن خوب است. بعضی ها فقط مستأجر حوزه و دانشگاه هستند، یعنی دانش را اجاره کرده اند، مالک دانش نیستند. برخی مدیون هستند، وام دار هستند، وام گرفته اند. اینها هرگز عالم نخواهند بود. بعضی ها هم مرتهن هستند، علم را دیگری تولید کرده است، این در گرو گرفته است. هیچ کدام از اینها به جایی نمی رسند. آن که عالم است کسی است که مالک علم باشد و کسی مالک علم است که کاری به عاریه و اجاره و دین و رهن نداشته باشد.

شهید مرتضی مطهری با سایر متفکران فرق می کند. طلبه هایی که در حوزه هستند، دانشجویانی که در دانشگاه هستند، اینها باید خودشان را ارزیابی کنند که بعد چي می خواهند بشوند. يك وقتی کسی شب شده، می خواهد وارد اتاق مطالعه بشود، همین که لباس را از تن بر گرفت آماده مطالعه شد، فوراً به سراغ کتاب می رود، این هنوز چیزی فراهم نکرده

واردات را، حالا- یا عاریه است یا اجاره یا دین است یا وام هست یا رهن است، وارد می کند. مرتضی مطهری قبل از اینکه دست به کتاب بزند، می نشست فکر می کرد می گفت این موضوع مسئله، این صورت مسئله، من چی می فهمم؟ وقتی فکر کرد و تحلیل کرد و تجزیه کرد با این سرمایه دست به کتاب می زد. وقتی دست به کتاب می زد خیلی ها را پس می زد، چون خودش پایگاه داشت. کسی که پایگاه فکری ندارد ظرفیتش خالی است، هر چه وارد شد می پذیرد، می شود مستعیر دیگری، می شود مستأجر دیگری. آنکه همین که شب شد می رود و مطالعه می کند، اولین چیزی که برمی دارد، کتاب دیگری است. آن هر چه که شنید باور می کند. او قدرت داوری ندارد. ولی یک متفکر اول سرمایه خود را چون دریا تأمین می کند. گفت:

چو دریا به سرمایه خویش باش هم از بود خود، سود خود بر تراش (۱)

بانک دارای پول است، موزه ها دارای عتایق، هستند. اما همه اینها عاریه است کسی در دریا گوهر نریخت خود دریا آن را ساخت. اینکه بعضی از علما را می گویند بحرالعلوم، نه برای این است که انبار علوم است، بلکه مخزن علم است و خودش ساخت و گوهر را خودش آفرید و او شد بحرالعلوم. اگر درباره عده ای گفته اند او آدم متبحری است، یعنی او آدم بحراندیشی است. نه اینکه وقتی شب شد برود به سراغ کتاب خانه و کتاب را باز کند. اینکه کتاب را باز می کند، چون ظرفش خالی است، هر چه از این کتاب درآمد در این ظرف خالی می نشیند، این متفکر در نمی آید، حافظ درمی آید، اطلاع رسان خواهد شد، اما او مرتضی مطهری در نمی آید.

بنابراین، قبل از دست بردن به کتاب خودش فکر می کرد. غالب علما، شما می بینید خود امام کتاب زیادی نداشت. وقتی وارد منزل علامه طباطبایی می شدید، می دیدید کتاب های زیادی نداشت. اینها قبل از اینکه به حرف های دیگران بنگرند، خودشان فکر می کردند. با این سرمایه وارد می شدند بعد تجارت می کردند. تبادل می شد، تعامل می شد، تقابل می شد، تعاطی می شد، اعطا و اخذ می شد، یک جهاد علمی بود. این از خصایص کسانی است که بخواهند عالم ربانی بشوند که نمونه هایی از این را می شود در سیره و سنت جناب شهید مرتضی مطهری رحمه الله بیان کرد، این روش او بود، یعنی او فهمید که چه بخواند و هم فهمید چه جور بخواند.

چیستی آزاداندیشی

چیستی آزاداندیشی

اما این نکته ای که برادر بزرگوارمان فرمودند که قبلاً در یکی از خطبه های نماز جمعه درباره شهید مطهری گفته شد، این تقریباً کسبی نیست، همان طوری که جمال صوری قابل تحصیل نیست، با مشاطه گری کسی یوسف نخواهد شد، این چنین نیست که این زیبایی کسبی باشد برخی از جمال ها و کمال ها، اینها جزء مواهب الهی است، جزء عطایای الهی است. بعضی آزاداندیش هستند؛ آزاد اندیش نه به این معنا که بی مرز فکر می کنند، بلکه آن قدرت اندیشه شان در رهن و وام و اجاره و استجاره چیزی نیست، حر است. وقتی این قدرت حر و آزاد بود، دست و بال مطلب را هم آزاد می کند، نه اجازه می دهد اشکالی به حرم امن این مطلب بار یابد و نه اجازه می دهد شبهه وارد شده بماند. این مطلب را آزاد می کند از هر قیدی، از هر شبهه ای، از هر نقدی که قابل قبول باشد. این نصیب هر کس نیست، کسبی هم نیست. اینکه می بینید خواجه طوسی (رض) اُکْرَ مالا نعوس را تحریر کرده است اُقْلیدس را تحریر کرده است. تحریر غیر از

شرح است. این کار از صاحب جواهر ساخته نیست. صاحب جواهر آمده شرایع را شرح کرده است؛ شرح کردن یک مطلب است، تحریر کردن یک مطلب دیگر است. مال بطلمیوس را او تحریر کرده است. اُکر سالسیوس تحریر کرده است، یعنی آزاد کرده است. آزاد کردن غیر از شرح کردن است. مجمل را مفصل کردن غیر از تحریر کردن است. مبهم را معین کردن و مبین کردن غیر از تحریر است. طرزی مطلب را باز کند که دالان ورودی و خروجی مشخص باشد، صدر و ذیل مشخص باشد، اوج و حضيض مشخص باشد. به تعبیر نمکین و لطیف شیخ عطار در منطق الطیر فراز و فرود که از بهترین اصطلاحات شیخ عطار است، مشخص باشد؛ این کار آدم آزاد است.

آزاداندیشی از برکات است، نه معنای رهایی بودن، هر حرف باطلی را بپذیرد بشود آزاداندیش، دگراندیشی کند. این آزاد بودن دست و پای و بال مطلب را آزاد می کند. لذا شما در غالب نوشته های ایشان علامت حریت را می بینید. البته این کسبی نیست، با تلاش و کوشش افزوده می شود، ولی این قدرت کار هر کسی نیست، مثل آهنگ خوب، جمال خوب، خط خوب، اینها درست است با تلاش و کوشش افزوده می شود، ولی بخش اصلی اش هبه الهی است.

مرحوم مرتضی مطهری فهمید چی بخواند، یک، فهمید چه جور بخواند، دو، بعد هم چه جور عمل کند.

علم الوراثة

علم الوراثة

بخش وسیعی از برکات این شهید بزرگوار علم الوراثة است. این علم الدراسه را همه ما در حوزه ها و دانشگاه داریم. بعد در پایان هم ممکن

است خدای ناکرده برسید و بگویید من آنچه خوانده‌ام همه از یاد من برفت، کم نبوده اند عالمانی که: منکم او منهم «مَنْ يَرُدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمَرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا». (حج: ۵)

اما برخی از عالمان هستند که هر چه سالمندتر، کهنسال‌تر می‌شوند و سنشان بالاتر می‌رود، عمیق‌تر می‌شوند. سرش چیست؟ چرا بعضی از علوم زود رخت برمی‌بندد، ولی بعضی از علوم هست که از بین نمی‌رود، آن علم‌الدراسه که از غیر آمده از در دیگر آمده از در دیگر بیرون می‌رود. اما علم‌الوراثه که از بیانات نورانی امیرمؤمنان _ علیه و علی آله‌الاف‌التحیه و الشنا _ رسیده است، این می‌ماند. در وراثت کسب شرط نیست، پیوند شرط است. ما یک ارث داریم یک مال‌التجاره. مال‌التجاره را انسان با کسب به دست می‌آورد، اما ارث را که با کسب به دست نمی‌آورد، با پیوند به دست می‌آورد. اگر کسی با خدا و اهل بیت (ع) رابطه داشت، این پیوند باعث می‌شود به او ارث بدهند. اگر گفته شد علما ورثه انبیا هستند، نه علمای کسی، نه علمای درسی، علمای ارثی. علمای ارثی را آن طوری که مرحوم کلینی نقل کرده است و سایر بزرگان نقل کرده اند. فرمودند وقتی وجود مبارک حضرت امیر و سایر ائمه (ع) در رابطه علم‌الوراثه سخن گفته اند فرموده اند:

مَنْ عَمِلَ بِمَا عِلْمٍ وَرَّثَهُ اللَّهُ عِلْمَ مَا لَمْ يَعْلَمْ.

اگر کسی عمل کند برای رضای خدا به آنچه که یاد گرفت آنچه را که نمی‌داند خدا به او ارث می‌دهد. (۱)

مدرسه مروی چند حجره رو به قبله داشت. این شهید بزرگوار سال ۳۱ از قم آمدند تهران، در آن تصدیق مدرسی شرکت کردند و در شعبه معقول شاگرد اول شدند. دیگری شعبه منقول شاگرد اول شد. در مدرسه مروی یک استاد بود استاد رسمی، برابر وقف نامه مرحوم آیت الله سید عباس فشارکی بود، شاگرد مرحوم آقا ضیاء بود که ما خدمتشان رسائل و اینها می خواندیم. یک تالی مدرس داشت مرحوم آقا شیخ رضا قاضی بود که در کنار حجره ما یک حجره ای داشت که آنجا روزانه تدریس می کرد. بعد از رحلت ایشان مرحوم شهید مطهری آمد کنار حجره ما، همان جا منتهی روزها بود، چون متأهل بود، شب ها در مدرسه نبود. از سال ۳۲ تا خرداد ۳۴ که تهران بودم از نزدیک حضری (ارتباط) داشتیم. حجره ما هم محل رفت و آمد این بزرگوار و مرحوم آیت الله شیخ محمد تقی جعفری بود و گاهی هم مرحوم آقای آشتیانی رحمه الله ایشان هم شرکت می کرد. مرحوم آشتیانی در همان ایوان حجره ما که مرحوم مطهری ارتباط داشت و گفته بود که من مطول را در خدمت شما خواندم. مرحوم مطهری در قم اینها را تدریس می کرد و شاگردانی هم مثل آقای آشتیانی داشت که مطول را خدمت ایشان خواندند و سایر شاگردان هم، همه اینها از اخلاص او، صفای ضمیر او به خوبی یاد می کردند. عملاً و علماً آثار اخلاص او کاملاً مشخص بود. این چون عَمَلٌ بِمَا عَلِمَ وَرَثَةُ اللَّهِ مَالِمٌ يَعْلَمُ شَد.

حقیقت وزن و موزون

حقیقت وزن و موزون

بخش سوم این است که حالا- با کدام سرمایه رفت؟ بعضی ها خودکفا هستند در دنیا، یعنی مجتهد هستند و نیاز به تقلید ندارند. ولی کسی که خودکفا باشد در آخرت بسیار کم است. خودکفایی در آخرت این است که وقتی وارد صحنه می شود، خوب اعمال را می سنجند، ترازویی است.

وزنی است، میزانی است، تطایر کتبی است، انطقوا جوارحی است، همه این مواقف حساب و کتابی دارد. یکی از مواقف حساس صحنه قیامت، صحنه توزین است که افراد را می‌سنجند، عقاید را می‌سنجند، اعمال و اخلاق را می‌سنجند. ماها ان شاء الله اگر عمل صالح داشته باشیم، منتظریم ترازو نصب بکنند، ترازو هم مستحضرید دو کفه دارد. در یک کفه وزن می‌گذارند، در کفه دیگر موزون. اگر کسی بخواهد نان را توزین کند، یک کفه اش را سنگ می‌گذارد و یک کفه اش را نان وزن می‌کند که این نان سبک است یا سنگین. در هر میزان، یعنی در هر ترازویی یک وزنی است، یک موزون. در قیامت این ترازو را که نصب کرده اند، وزن سنگ و پارامتر و امثال اینها نیست. در سوره اعراف فرمود: «وَالْوِزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ» (اعراف: ۸) نه اینکه الوزن حق، نه اینکه وزنی است. نه خیر، وزن حقیقت است، یعنی در یک کفه حقیقت می‌گذارند و در کفه دیگر اخلاق و عقاید و اعمال می‌گذارند. آنجا سنگ نمی‌گذارند که نماز را بسنجند، بلکه حقیقت را می‌گذارند. حقیقت چیست؟ ان شاء الله که رفتیم آنجا مشخص می‌شود.

والوزن يومئذٍ الحقُّ، پس در یک کفه حقیقت می‌گذارند و در کفه دیگر اعمال و اخلاق و عقاید. اگر حقیقت بود می‌شود وزین «أَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ» و اگر حقیقت نداشت سبک بود «وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ» (قارعه: ۶ _ ۹) (اعاذنا الله) این است.

خود کفایی در توزین

خود کفایی در توزین

بعد این حدیث معروف است، از وجود مبارک حضرت رسول _ علیه و علی آله آلاف التحية والثناء _ که خون شهید را با مرگ عالم می‌سنجند. در آن روز حقیقت مصادیق متعددی دارد. آن مرگبی که عالمان دین با آن مرگب

معارف الهی را نوشته اند، آن حقیقت است و در یک کفه قرار می گیرد. خون شهدا را با مرکب عالمان دین می نویسند. این شهید بزرگوار ما وقتی وارد صحنه توزین شد وقتی می خواهند اعمال او را بسنجند، هم وزن را به همراه دارد، هم موزون را همراه دارد. می فرماید این مرکبم و این خون من، «کفی بذلک فخر».

شهید اول این جور بود، شهید ثانی این جور بود، مرحوم آقا شیخ فضل الله این جور بود، شهدای انقلاب این جور بودند، شهدای روحانی این جور بودند، بزرگانی که در راه دین شربت شهادت نوشیدند، به یک دست گوهر و به یک دست تیغ. اگر نظامی درباره وجود مبارک رسول گرامی فرمود: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ» (حدید: ۳۵)، نظامی می گوید: اینها به یک دست گوهر به یک دست تیغ. شهید مطهری به یک دست مرکب به یک دست خون، به یک دست وزن، به یک دست موزون. این در توزین می شود خود کفا. اینکه می بینید ۳۰ سال گذشته با جلال و شکوه همه برای او طلب مغفرت می کنند، این است، می بینید روزانه هزاران نفر در حوزه های علمیه ایران، غیر ایران، می گویند قال الشهید رحمه الله، قال الشهید الاول رحمه الله، قال الشهید الثانی رحمه الله، این فخر عالم است که قرن ها بگذرد هر روز هزاران نفر بگویند شهید اول رحمه الله چنین گفت. شهید دوم رحمه الله چنین گفت. این راه برای همه باز است. ما اگر نتوانستیم خود کفا بشویم، هم وزن را بیاوریم و هم موزون را، لا اقل احدهما را بیاوریم. مبدا خدای ناکرده جزو گروه چهارم

باشیم. گروه چهارم نه وزن دارند، نه موزون. بعضی ها هر دو را دارند. بعضی ها وزن را دارند موزن را ندارند. عالمانی هستند که شهید نشده اند. بعضی ها شهدایی هستند که روحانی نبوده اند، عالم دینی نبوده اند. بالاخره احدهما را دارند. اما خدای ناکرده اگر کسی فاقد هر دو بود، بدا به حال او.

کانال حق

کانال حق

من آنچه را باید تشکر کنم تشکر شد و می شود از شما. خدا از شما تشکر کند. خودم را به هیچ وجه لایق این کار نمی دانستم و نمی دانم. از شما سپاس گزاری می کنم. از همه عزیزانی که بزرگواری کردند و محبت کردند، حق شناسی می کنم.

ولی خواهشم این است که آن مطلبی را که من تقریباً شاید قبل از ۶۰ سال باشد، اوایل طلبگی من بود آمدم در قم برای زیارت، نه برای درس. رفتم به زیارت مرجع تقلیدمان مرحوم آیت الله العظمی بروجردی. خوب اولین باری بود که وارد حوزه شدیم و شیفته روحانیت بودیم و او مرجع تقلید ما بود و دلمان می خواست وقتی وارد قم شدیم، ایشان را هم زیارت کنیم. بی صبرانه منتظر بودیم ایشان از اندرونی تشریف بیاورند بیرونی. من یادم هست یک بزرگواری از تهران آمد از ایشان سؤال کرد. تازه آقا از پله های اندرونی پا گذاشتند در صحن بیرونی. از ایشان سؤال کردند: «خواندن قرآن در رادیو چطور است؟» آن روز رادیو جای لهو و لعب بود.

ایشان با همان آهنگ نمکینشان فرمودند: «چون مقرون با آلت لهُو و لعب است، مکروه است».

عزیزان بگذارید این صدا و سیما که پیام خون شهدا را می‌رساند، گوینده آن لیاقت را نداشت و ندارد، ولی مراجع ما فقهی و اصولی دارند، بسیاری از مراجع ما بیاناتی دارند که رادیو و تلویزیون پخش می‌کند. بزرگان ما، وعاظ ما، اساتید ما، سخنرانان ما، چه در حوزه چه در دانشگاه، افرادی هستند بسیار شایسته علمی و عملی، اینها مطالب حق را به عرض مردم می‌رسانند، از این کانال جز حق نگذرد و گرنه حق مشوب (مخلوط) را او نمی‌پذیرد.

امور مهلك و مستهلك

امور مهلك و مستهلك

بعضی از امور هم که مستهلك می‌شوند. بعضی از امور مهلك هستند. آن اموری که مستهلك می‌شوند، مثل اینکه اگر یک کسی دیگ بزرگی از آش در اختیار اوست و دارد و می‌پزد، اگر مقداری خاک وارد این دیگ آش بشود، چون خوردن خاک حرام است، به استثنای تربت سید الشهداء(ع) آن هم به مقدار کم برای درمان، این خاک خوردنش حرام است. وقتی در دیگ بزرگ مستهلك شد، دیگر حرمتش از بین می‌رود. ولی وقتی این آشپز دستش خونی شد و یک قطره خون وارد دیگ شد، این مهلك است، نه مستهلك. کل آن دیگ را آلوده می‌کند. اگر خدای نکرده منظره ای باشد که مشروع نباشد، آهنگی باشد که مشروع نباشد، کسی بیاید که اهل نماز و روزه نیست که مشروع نباشد، هرگز با کار خلاف نمی‌شود وفاق را ترویج کرد. این از بیانات نورانی حسین بن علی(ع) است که فرمود: «مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَتْ لِمَا يَرْجُو وَ أَسِيرَعُ لِمَجِيئِ مَا يَحْذَرُ؛ کسی که کاری را از

راه گناه طلب کند، امیدش زودتر فوت می شود و از آنچه می ترسد، سریع تر به آن دچار می شود.^(۱)

یعنی هیچ گاه هدف وسیله را توجیه نمی کند. هرگز نمی شود از راه خلاف به مقصد رسید، مقصد صحیح، مقصود طیب را در درون خود دارد. ما وقتی به مقصد می رسیم یک، مقصود را در آن مقصد که نهاده شده است، زیارت بکنیم دو، که راه طیب و ظاهر داشته باشیم سه، ان شاءالله محمود الرحمان آن کمبودهایی که در صدا و سیما و در جاهای دیگر هست ان شاءالله برطرف بشود، ما بهتر و سریع تر به مقصد می رسیم و آن مقصود را می بینیم.

خاتمه کلام

خاتمه کلام

من از همه شما بزرگان حوزوی و دانشگاهی حق شناسی می کنم از ریاست محترم صدا و سیما از مسئولان بلندپایه این رسانه از روحانیون مشغول در آنجا، از اساتید حوزه، از آیات، از بیوت، از بیت آیت الله العظمی گلپایگانی، از استاندار محترم، از همه بزرگانی که ممکن است اسامی شریفشان به خاطر نباشد، حق شناسی می کنم و امیدوارم ذات اقدس اله همه شما را مشمول ادعیه زاکیه ولی عصر قرار بدهد، روح این شهید بزرگوار را هم که وزن و موزون را به همراه خود برده است، عالی است متعالی بفرماید... پروردگارا امر فرج ولایت را تسریع بفرما... آمین.

نظام اسلامی، مقام معظم رهبری، مراجع بزرگوار تقلید، حوزه های علمی، فقهی و دانشگاهی را در سایه امام زمان حفظ بفرما.

دولت ما، ملت ما، مملکت ما، مسئولان ما و این عزیزان را در سایه ولایت تأیید بفرما.

مشکلات دولت و ملت را در سایه ادعیه زاکیه ولی عصر عج الله تعالی فرجه الشریف برطرف بفرما.

غفرالله لنا ولكم

والسلام علیکم ورحمه الله وبرکات

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

